

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

αντίλαλος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ «ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»

Από το χορό του Συλλόγου μας
στις 29 Μάρτη 1987 στο κέντρο «ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ»

ΤΕΥΧΟΣ Νο 4 - ΕΤΟΣ Ε' - ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ '87

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούμε, όσοι θέλουν να γράψουν άρθρα ή δοκίμια για την εφημερίδα να τα στέλνουν έγκαιρα στα γραφεία του Συλλόγου: Νικηταρά 8 - 10, Αθήνα.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Η εφημερίδα μας διανέμεται δωρεάν. Οι προσφορές είναι προαιρετικές και δημοσιεύονται στον «Αντίλαλο της Βρισας».

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ όσους έχουν συγγενείς στο εξωτερικό να μας γνωρίσουν την διεύθυνσή τους για να τους στείλουμε τον ΑΝΤΙΛΑΛΟ της ΒΡΙΣΑΣ.

Όσοι γνωρίζετε αλλαγές τηλεφώνων ή διευθύνσεων ενημερώστε μας.

Όσοι έχετε παλιές φωτογραφίες (με την υποχρέωση επιστροφής) στείλτε μας για να τις δημοσιεύσουμε.

αντίλαλος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ «Ο ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»
Νικηταρά 8 - 10 1ος όροφος
ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3225181

ΤΕΥΧΟΣ Νο 4 - ΕΤΟΣ Ε'
ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1987

Επιμέλεια έκδοσης
ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

Το Περιοδικό συντάσσεται
από το Διοικητικό Συμβούλιο
και συνεργάτες

Υπεύθυνο σύμφωνα
με το νόμο
το Διοικητικό Συμβούλιο

Πληροφορίες κλπ.
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΣ
ΤΗΛ 3225.181

Φωτοσύνθεση - οφσετ
Σταμ. Χατζηγιάννης
Ιμβρου 5 - τηλ. 2517.405
Ν. Ιωνία 142 32 - Αθήνα

Έγινε με επιτυχία η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας

Στις 22 Φεβρουαρίου ημέρα Κυριακή στα γραφεία της Παγκρήτιας Ένωσης έγινε η Επήσια Απολογιστική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας.

Έγινε απ' τον πρόεδρο κ. Σταύρο Παρασκευά πλήρης ενημέρωση των πεπραγμένων και από τον ταμεία κ. Β. Στρούμπη διαβάστηκε ο Ισολογισμός του 1986 και ο Προϋπολογισμός του 1987 και η Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Εκλέχτηκε εφορευτική επιτροπή που απαρτίζόταν από τους κ. Ν. Ταξείδη, κ. Γιαν. Σηγιώρη και κ. Ν. Βεργή.

Παίρνοντας το λόγο ο πρόεδρος είπε: Αγαπητοί συγχωριανοί,

Σας καλωσορίζω στην Επήσια Απολογιστική μας συνέλευση. Αν και αρκετά καθυστερημένα σας εύχομαι χρόνια πολλά και καλά, υγεία, ευτυχία στον καθένα μας για το 1987.

Θεωρώ υποχρέωση τούτη την στιγμή να σταθούμε για λίγο, και να φέρουμε στη μνήμη μας τους ανθρώπους που δεν βρίσκονται πια κοντά μας, στους ανθρώπους που έφυγαν για πάντα, την περασμένη χρονιά και στις αρχές του καινούργιου χρόνου.

Αρχιζόντας τον απολογισμό μας θα ήθελα να ρωτήσω, βλέπετε και εσείς αυτό που βλέπω και γω. Δηλ. σε κάθε εκδήλωση σε κάθε σύναξη, σε κάθε χαρά και κάθε λύπη, πάντα οι ίδιοι και ίδιοι πάντα Βρισαγώτες. Γιατί μόνο εμείς είμαστε οι Βρισαγώτες; Οι άλλοι που είαι;

Εν πάσει περιπτώσει εμείς το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας που ε-

σείς ψηφίσατε πέρισσο στις 9 του Φλεβάρη ασχοληθήκαμε με θέματα που απασχολούν τον Σύλλογο, το χωριό μας, τα μέλη μας.

Καταρτήσαμε ένα πρόγραμμα πάνω στο οποίο σταθήκαμε. Απ' αυτό το πρόγραμμα άλλα μπορέσαμε και πραγματοποιήσαμε, αλλά περισσότερα θα μπορούσαμε να κάνουμε εάν είχαμε την μαζική συμπαράσταση των συγχωριανών. Σημασία έχει ότι όλες οι αποφάσεις πάρθηκαν ομόφωνα από όλο το Δ.Σ.

Συνεδριάσαμε σε 19 τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις και ασχοληθήκαμε με ζωτικά θέματα.

Τροποποιήσαμε την εφημερίδα μας σε περιοδικό και δώσαμε κατά την γνώμη μας μια άλλη όψη προβάλλοντας και πνευματική εργασία.

Στοχεύοντας στην σύσφυξη των σχέσεων μεταξύ των μελών μας και την μαζικοποίηση αποφασίσαμε την επήσια εισφορά των σπουδαστών - μαθητών - στρατιωτών σε 100 δρχ. και έκπτωση 25% σε κάθε εκδήλωση.

Σταθήκαμε, έστω συμβολικά, προσφέροντας μερικά χρήματα σε χωριανούς για την προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο και σε έχοντας ανάγκη.

Συμμετείχαμε οικονομικά στην κοινότητά μας καθώς και σε εκδηλώσεις στην επιτροπή πολιτιστικών εκδηλώσεων του χωριού μας. Πραγματοποιήσαμε τρεις συνεστιάσεις, 2 στην Αθήνα και μια στο χωριό, με ομολογουμένως πρωτοφανή συμμετοχή και προπαντός της νεολαίας

μας, και μια ημερήσια εκδρομή με πλοίο - κρουαζέρα την ονομάσαμε - που κι εδώ καλύφθηκε το πλάνο συμμετοχής.

Στην ανάπτυξη των δημοσίων σχέσεων με τους φορείς του νησιού μας, μας επισκεύτηκε ο βουλευτής του νησιού μας κ. Βουντασός και του εκθέσαμε για μια ακόμα φορά τα προβλήματα του χωριού μας. Διαμαρτυρηθήκαμε και ενημερώσαμε τα μέλη και τους συγχωριανούς μας για το πρόβλημα οριοθέτησης του οικισμού Βατερών.

Ξεκινήσαμε ήδη και μαζέψαμε τα πρώτα χρήματα από την συμμετοχή και προσφορές των μελών μας για την αγορά

αίθουσας. Βέβαια αυτό είναι ακόμα όραμα, όμως σημασία έχει ότι μπήκε ο πρώτος σπόρος που με λίγη υπομονή και επιμονή πιστεύουμε ότι θα αποδόσει.

Αυτά σε πολύ γρήγορο ρυθμό, μπόρεσα αγαπητοί συγχωριανοί να σας ενημερώσω, γιατί άλλωστε οι δραστηριότητες του Συλλόγου μας είναι σ' όλους γνωστές, και μέσα απ' το περιοδικό μας.

Για τον καινούργιο χρόνο πιστεύουμε ότι θα μπορέσουμε να πραγματοποίησουμε και το υπόλοιπο από το πρόγραμμά μας.

Ευχαριστώ.

Τα πρακτικά της Γεν. Συνέλευσης

Πρακτικό 9ο

Σήμερα 22-2-87 ημέρα Κυριακή, συνήλθαν τα μέλη του Συλλόγου εις την αίθουσα της «Παγκρητίου Ένωσης» Γενναδίου 7μ 2ος όροφος για την:

1. Κοπή της πίττας
2. Γενική Τακτική Επήσια απολογιστική συνέλευση.

Μετά τη διαδικασία της απαρτίας της Γ.Σ. που απαιτείτο για 2η συγκέντρωση (1η συγκέντρωση 15-2-87), και αφού διαβάστηκε η ημερήσια διάταξη από τον Πρόεδρο του Συλλόγου Σταύρο Παρασκευά, η Γ.Σ. μετά από πρόταση του Προέδρου εξέλεξε προεδρείο αποτελούμενο από τους:

- I) Ταξείδη Νικόλαο, ως Πρόεδρο
- II) Σιγιώρη Γαναγιώτη και
- III) Βερβάτη Γεώργιο, ως μέλη

Στη συνεχεία ο προεορος της Ι.Σ. έδωσε το λόγο στον πρόεδρο του Δ.Σ. Σταύρο Παρασκευά, για την εισήγηση έγκρισης του απολογισμού του 1986.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. έκαμε αναλυτικό απολογισμό της δραστηριότητας του Δ.Σ. το 1986, και έκαμε τις εξεις προτάσεις του Δ.Σ. για συζήτηση στη Γ.Σ.

- a) Να γίνει μουσείο στο χωριό μας

Βρίσα, στο σπίτι Βουγλή, με τη βοήθεια του Συλλόγου και του Υπουργείου Πολιτισμού.

β) Δημιουργία στην Αθήνα οικοδομικών συναντερισμών.

γ) Εγγραφή στην Πανλεσβιακή ομοσπονδία, εκπολιτιστικών συλλόγων, ύστερα από καταστατική συνέλευση για αλλαγή του καταστατικού στο σημείο αυτό.

δ) Να διερευνηθεί το πρόβλημα της μη μαζικοποίησης του Συλλόγου και ιδιαίτερα η αποχή των νέων, πως και το το οικονομικό θέμα των μη ταμειακών εντάξει των προηγούμενων ετών μελών.

Μέσα στις μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων ήταν και η προσπάθεια του Δ.Σ. για τη δημιουργία τράπεζας αίματος για τους Βρισαγώτες, μέλη του Συλλόγου και τους κατοίκους της Βρίσας.

Στη συνέχεια το λόγο για τα πεπραγμένα πήραν τα εξής μέλη του Συλλόγου.

Σκιά Βαρβάρα: Αναφέρθηκε κυρίως στην αύξηση της συνδρομής σε 1000 δρχ. και στη λήψη των συνδρομών με επιταγές.

Παρασκευάς Κώστας: Αναφέρθηκε στην αύξηση της συνδρομής, και στη συνέχεια στην έλλειψη προσφορών των με-

λών του Συλλόγου, έτσι ώστε να ορθοποδήσει ο Σύλλογος.

Χιωτέλλης Κώστας: Πρότεινε συνδρομή για την εφημερίδα του Συλλόγου.

Σαμούχος: Αναφέρθηκε κυρίως στην έλλειψη συμμετοχής, σε λεσβιακές επαίτιους, και πρότεινε την διοργάνωση πνευματικών εκδηλώσεων και συζητήσεων.

Τσέλεκας Κων/νος (δάσκαλος): Έκαμε κάποια ενημέρωση για την έκδοση κάποιου βιβλίου του, και ενημέρωση για την δραστηριότητα κάποιων λεσβιακών εκπολιτιστικών συλλόγων.

Πετρά Ρένα: Αναφέρθηκε κυρίως στις απαραίτητες αλλαγές του καταστατικού.

Γεωργής Γεώργιος: Ζήτησε να ενημερωθεί από το Δ.Σ. για το ζήτημα του νερού των Βατερών και για το θέμα της δημιουργίας μουσείου στο κάτω σχολείο, που εγκαταλείπεται και αλλάζει. Επί πλέον πρότεινε τη δημιουργία οικοδομικού συνεταιρισμούς για τα Βατερά, και να αναφέρεται η Η.Δ. της Γ.Σ. στην τελευταία εφημερίδα του Συλλόγου προ της Γ.Σ.

Νικέλλης Ιωάννης: Αναφέρθηκε στο ζήτημα, να μην μπαίνουν στη Γ.Σ. προτάσεις που δύσκολα μπορούν να πραγματοποιηθούν, όπως ο οικοδομικός συνεταιρισμός. Πρότεινε τη συνέχιση της δωρεάν προσφοράς της εφημερίδας, γιατί αλλιώς η απομαζικοποίηση του Συλλόγου θα είναι μεγαλύτερη, αύξηση της συνδρομής και ψήφιση του απολογισμού.

Γκουγκούλιος Νίκος: Αναφέρθηκε στο θέμα της συνδρομής που κάποια μέλη δεν έχουν πληρώσει για κάποια χρόνια και πρότεινε την διαγραφή και νέα επανεγγραφή (για παραγραφή παλαιών συνδρομών). Αναφέρθηκε επίσης στο θέμα της αγοράς της αιθουσας για το Σύλλογο, στα ημερολόγια, και στο θέμα της αιμοδοσίας. Στο σημείο αυτό για τη δημιουργία 20μελούς ομάδας, τράπεζας αίματος, δήλωσαν αιμοδότες οι εξής:

1. Κατερίνα Γραγούδα Γεωργή
2. Ευμορφία Τσέλεκα
3. Γκουγκούλιος Νίκος
4. Παρασκευάς Σταύρος
5. Βερβάτης Γιώργης
6. Κυριάκος Καραμήτρος

Ευαγγελινός Ευστράτιος: Αναφέρθηκε μεταξύ των άλλων ότι είναι δύσκολο να αγοραστεί αίθουσα γιατί κοστίζει σήμερα, και για το πρόβλημα της εισπραξης των συνδρομών.

Γκουγκούλιος Ανδρέας: Έκαμε αναδρομή στις δραστηριότητες του συλλόγου.

Βερβάτης Γιώργος: Έκαμε κριτική στη δραστηριότητα και τις επιλογές του Δ.Σ. και έκαμε τις εξής συγκεκριμένες προτάσεις.

1. Να τελειώνει το θέμα του τηλεφώνου (να περαστεί άμεσα) που είχε ψηφιστεί σε προηγούμενη Γ.Σ., επί πλέον να συνδεθεί και αυτόματος τηλεφωνητής.

2. Το θέμα της δημιουργίας μουσείου να σταματήσει γιατί είναι δαπανηρό και όχι τόσο χρήσιμο, και να δοθεί προτεραιότητα στη βοήθεια δημιουργίας αίθουσας παραστάσεων και εκδηλώσεων στο χωριό.

3. Να βοηθήσουν με τις επιστημονικές τους γνώσεις, μέλη επιστήμονες και ειδικοί του Συλλόγου της Αθήνας για διάφορα θέματα του χωριού, όπως τυποποίηση λαδιού κλπ. (λόγω έλλειψης επιστημόνων στο χωριό).

4. Για την τράπεζα αίματος, ανάφερε ότι έπρεπε να οργανωθεί καλλίτερα το ζήτημα.

Ταξείδης Νίκος: Συμφώνησε στα περισσότερα σημεία της κριτικής του Γιώργου Βερβάτη. Επί πλέον αναφέρθηκε στα εξής θέματα:

1. Η μαζικοποίηση του Συλλόγου κυρίως από νέους απαιτεί:
  - α) Στροφή της δραστηριότητας περισσότερο προς τα μέλη του στην Αθήνα, και λιγότερο προς το χωριό.
  - β) Νέα αντίληψη στη δράση και τις επι-

λογές του Δ.Σ. σύμφωνα με νέες αντιλήψεις, απόροια των αλλαγών που γίνονται στην κοινωνία.

γ) Η πρακτική και δράση του Δ.Σ. πρέπει να είναι προσανατολισμένη στο μέσο Βρησαγώτη της Αθήνας, και όχι στα προσωπικά κοινωνικά πιστεύω των μελών του Δ.Σ. ή συγκεκριμένων αντιλήψεων και βιωμάτων αναχρονιστικών και μονομερών.

2. Για το θέμα της εγγραφής στην ομοσπονδία Λεσβιακών συλλόγων, μέλη από 18 ετών, μη ταμειακώς εντάξει μελών να αντιμετωπιστούν με την καταστατική συνέλευση που γίνει το γρηγορότερο δυνατό.

3. Νά σταματήσει η μόνιμη μιζέρια που παρατηρείται στις διάφορες επιλογές π.χ. κέντρο για χορό κλπ. του Δ.Σ., όπως και αντίστροφα και η καχυποψία από μέλη για κάθε δραστηριότητα του Δ.Σ.

4. Αύξηση της συνδρομής σε 800 δραχμές.

5. Η εφημερίδα να μοιράζεται δωρεάν σε όλα τα μέλη.

6. Τα μη ταμειακώς εντάξει μέλη να πληρώσουν τις παλιές συνδρομές με τη παλιά τιμή των 400 δρχ.

Ν σταλεί ταχυδρομική επιστολή με επιταγή του ποσού που χρωστάνε με ενημερωτικό σημείωμα.

7. Οι συνδρομές να στέλνονται και με επιταγές.

8. Να υπάρχει ειδικός λογαριασμός για την αγορά της αίθουσας.

9. Ο χορός να γίνει σε καλλίτερο κέντρο από το προτεινόμενο από το Δ.Σ.

Καννέλης Γιώργος: Πρότεινε η συνδρομή να γίνει 500 δραχμές.

Μεταξύ άλλων μίλησαν στη Γ.Σ. οι: Κώστας Κώστας, Τσέλεκας Γιώργος, Νικέλλης Στέλιος.

Στη συνέχεια ψηφίστηκε ομόφωνα ο απολογισμός και οι εξής προτάσεις που δεσμεύουν το Δ.Σ.

N. Ταξείδη:

α) Αύξηση της συνδρομής σε 800 δραχμές.

β) Ενημερωτική επιστολή και επιταγή για τις παλιές συνδρομές.

γ) Πληρωμή της συνδρομής και με επιταγή.

δ) Ο χορός (επόμενος Μαρτίου) να γίνει σε άλλο καλύτερο κέντρο και όχι στη Νέα Γαζία.

ε) Αντιμετώπιση του μέλους της Λεσβιακής ομοσπονδίας κλπ. που αναφέρονται στο Νο 2 του κ. Ταξείδη με καταστατική ενημέρωση.

στ) Συνέχιση της δωρεάς προσφοράς της εφημερίδας.

ζ) Στροφή της δράσης του Δ.Σ. περισσότερο προς τα μέλη του (στην Αθήνα) και λιγότερο προς το χωριό.

Γ. Βερβάτη:

α) Άμεσα τηλέφωνο στο Σύλλογο με δυνατότητα ύπαρξης και αυτόματο τηλεφωνητή.

N. Γκουγκούλιο:

α) Προτεραιότητα στη δημιουργία ομάδας τράπεζας αίματος.

β) Ειδικός λογαριασμός για την αγορά της αίθουσας.

Στη συνέχεια διαβάστηκε ο οικονομικός απολογισμός που ψηφίστηκε ομόφωνα.

Τέλος κόπηκε η πίττα και μοιράστηκαν γλυκά και ποτά προς τα μέλη.

Ο Πρόεδρος

N. Ταξείδης

Ο Αντιπρόεδρος

Π. Σιγιώργης

Ο Γραμματέας

Γ. Βερβάτης

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΥΣ 1986

ΕΣΟΔΑ

Υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης 1985 113.365
 Από χορούς - εκδρομές 318.435
 Από συνδρομές και νέες εγγραφές 76.000
 Από ενισχύσεις μελών 66.900
 Από ημερολόγιο 33.300
 Από τόκους τραπέζης 9.032
617.032
617.032

Ο λογαριασμός αγοράς αιθούσης
 έχει ως εξής:

Από διάφορα μέλη 92.000
 Από τόκους τραπέζης 6.521
98.521

Εις ενοίκια 68.216
 Εις κοινόχρηστα 25.724
 Εις έξοδα συνέλευσης 15.940
 Εις εφημερίδες - περιοδικό 133.000
 Εις φακέλλους - φωτοαντίγραφα 16.120
 Εις ΕΛΤΑ-Ο.Τ.Ε. 21.291
 Εις γραφική ύλη 2.325
 Εις ημερολόγιο 29.400
 Εις φιλανθρωπικούς σκοπούς χωριού 15.000
 Εις ύδρευση Βατερών 50.000
 Εις Αγία Αικατερίνη Βατερών 10.000
 Εις επιτροπή χωριού Γ. Μανώλα 5.000
392.016

ΕΞΟΔΑ

225.016
617.032

Αθήναι 31/12/86
 Ο Ταμίας

«Το κορίτσι»

Assad Αιθιοπία 1985

Με κύτταζε στα μάτια
 με φόδο και με θάρρος μαζί
 Με κύτταζε στα μάτια
 σαν ν' απειλούσε και να ικέτευε
 Μας κύτταζε στα μάτια και μας έφτυνε
 Ντροπή σας

· Απλωσε το μικρό του χέρι
 τη κοκαλιάρικια μαύρη χούφτα του
 θάταν τριώ χρονών σαν το Ρηνάκι μου
 μα δεν είχε πια χαμόγελο
 δεν είχε πια βλέφαρα
 Στα μάτια του είχε φωλιάσει ο φόβος
 Στα μάτια του είχε φωλιάσει η ενοχή μας

Ντροπή στον αιώνα σου άνθρωπε
 Ντροπή στα διαστημόπλοιά σου ανθρωπε
 Ντροπή στις μπόμπες σου άνθρωπε
 Ντροπή στον πολιτισμό σου
 Ντροπή στο βόλεμά σου άνθρωπε
 Ντροπή στις κοιμισμένες σας συνειδήσεις
 Ντροπή στις σοφές θεωρίες σας
 Ντροπή σας άνθρωποι
 Εγώ πεινώ
 Εγώ πεθαίνω
 Πεθαίνω χωρίς να μάθω πι είναι ζωή
 Πεθαίνω δίχως χαμόγελο
 Πεθαίνω δίχως να φταίω
 Ιεθαινω

• Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου του χωριού μας εύχονται σε όλους τους Βρισαγώτες ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

Ευχαριστήριο

Η Κοινότητα Βρίσας ευχαριστεί τον συγχωριανό μας Θεόδωρο Κώση για την ανιδιοτελή παραχώρηση του κτήματος του για την τοποθέτηση αναμεταδότη των EPT για την εξυπηρέτηση των τηλεθεατών του χωριού μας.

Επίσης ευχαριστεί και τον Ευάγγελο Μιαούλη για το ότι επέτρεψε επίσης ανιδιοτελώς να τοποθετηθεί ένα επίτονο για τον ίδιο σκοπό.

Ο πρόεδρος της Κοινότητας
Σιγεώργης Δημήτριος

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Γιάννης Θ. Νικέλλης
Φώφη Μιλήλη
Ηλίας Κουγκούλιος
Ειρήνη Αποστόλη

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Καρβουνιάρης Ηλίας 5.000 για αγορά αίθουσας.
Γιαννέλη Αικ. 5.000 για αγορά αίθουσας εις μνήμην θείας Σαπφώς Χιωτίδη.
Πανσεληνά Λεμονιά 2.000 εις μνήμην Γονέων της.
Σικά Βαρβάρα 2.000 εις μνήμην συζύγου της.
Νικέλης Στυλιανός 1.000 εις μνήμην γονέων της.
Γεωργή - Γραγουδά Αικατ. 5.000 για αγορά αίθουσας.
Κανέλος Γεώργιος 2.000 αντί στεφάνου εις μνήμην Ιωάν. Δ. Βογιατζή.

ΓΑΜΟΙ

Μανώλης Γαρουφαλάκης
Κατερίνα Αλατζά
Μανώλης Κοτσαμπάσης
Ειρήνη Κουλαρά
Αναστασία Π. Καλατζή - Θεόκλητος Καραγιάννης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Προς τα μέλη του Συλλόγου μας.

Επειδή αρκετά μέλη του Συλλόγου μας, λόγω κάποιας δυσκολίας επικοινωνίας με το γραφείο του Συλλόγου μας, δεν μπόρεσαν μέχρι τώρα να εξοφλήσουν την οικονομική των συμμετοχή, τους πληροφορούμε ότι μετά τις εορτές του Πάσχα θα ταχυδρομηθούν ταχυδρομικές επιταγές με το οφειλόμενο ποσό και παρακαλούμε για την εξόφλησή τους στέλνοντας ταχυδρομικά την επιταγή.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κ. Νότα Ιγνατίου Κορδόνη γέννησε αγόρι. Η κ. Έφη Τσέλεκα Ευθυμιάδη γέννησε κόρη. Να τους ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ειρήνη Θ. Σκόρδα το γένος Ιωαν. Σηγιώργη.
Αποστ. Κουνής
Αθ. Παρασούλας
Γιάννης Βογιατζής
Κατίνα Τσάμη

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο Σύλλογος Βρισαγωτών κοντά στο Λαό της Λέσβου

Ο σύλλογος στη διαμαρτυρία του Λεσβιακού λαού για να παραμείνει το παιδαγωγικό τμήμα στη Μυτιλήνη, μη έχοντας καμμιά σχέση με κομματικές σκοπιμότητες που ίσως επιχειρήθηκαν, πιστεύοντας στο δίκαιο αίτημά του συμμετείχε με τις παρακάτω ενέργειες.

Έστειλε τηλεγράφημα συμπαράστασης και διαμαρτυρίας στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Παιδείας, στον Υπουργό Αιγαίου, στον Νομάρχη και στον Δήμαρχο Μυτιλήνης.

Τηλεγράφημα

Θεωρούμε αβασάνιστη απόφαση κατάργησης Παιδαγ. Ακαδ. Μυτιλήνης.

Λόγοι οικονομικοί (νησί μας στην παρυφή κατρικής φροντίδας) και κυρίως Εθνικοί.

Με απόφαση σας μεγαλώνουν προβλήματα ακριτικού νησιού μας.

Συμπαραστεκόμαστε στον δίκαιο αγώνα Λεσβιακού Λαού.

Σύλλογος Βρισαγωτών Λέσβου.

Ο Πρόεδρος
Παρασκευάς Σταύρος

Η Γραμματέας
Πετρά Ειρήνη

Επίσης συμμετείχε και μάλιστα με σοβαρή παρουσία μαζί με τους άλλους συλλόγους του νησιού στη συγκέντρωση κάτω από το Υπουργείο Παιδείας την ημέρα που συζητούσαν το θέμα η επιτροπή αγώνα Μυτιλήνης με τον Υπουργό.

Συμμετείχαμε ακόμα σε ψήφισμα συμπαράστασης με την υπογραφή όλων των συλλόγων του νησιού που επιδοτήθηκε στον Υπουργό Παιδείας στη Βουλή και σε όλα τα κόμματα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΛΕΣΒΙΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

ΑΤΤΙΚΗΣ

Προς τους:

1. Πρωθυπουργό της Ελλάδας
2. Υπουργό Παιδείας
3. Υπουργό Αιγαίου
4. Βουλή των Ελλήνων
5. Πολιτικά κόμματα: ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, ΚΚΕ, ΔΗΑΝΑ, ΚΚΕεσ, ΕΔΑ, ΕΣΠΕ, ΑΚΕ
6. Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Συντονιστική Επιτροπή
2. Τύπο, EPT-1, EPT-2

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΟΛΟΙ οι Λεσβιακοί Σύλλογοι που εκπροσωπούν το σύνολο των Λεσβίων της Αττικής, συγκεντρωθήκαμε σήμερα, **26 Μαρτίου 1987**, στο χώρο του Υπουργείου Παιδείας μαζί με την ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ του νησιού μας, για να διαμαρτυρηθούμε εναντίον της απόφασης απομάκρυνσης των Παιδαγωγικών τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου από τη Μυτιλήνη, μετά την κατάργηση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Η Ακαδημία Μυτιλήνης που ιδρύθηκε πριν από 60 χρόνια και που την τίμησαν σπουδαίοι πνευματικοί άνδρες, αποτέλεσε για το νησί μας προχωρημένο ακριτικό φάρο και τυχόν κατάργηση του σημερινού Παιδαγωγικού Τμήματος θα έχει σα συνέπεια την Πνευματική υποβάθμιση και παραπέρα συρρίκνωση του πληθυσμού του νησιού μας, που σήμερα αντιμετωπίζει έντονο οικονομικό, κοινωνικό και δημογραφικό πρόβλημα.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ μας αναγκάζεται να εγκαταλείπει το νησί μας.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΣΤΕ έντονα γιατί εδώ και τρία χρόνια δεν εισακούστηκαν τα διαβήματα και ο αγώνες του ακριτικού Λεσβιακού λαού,

ο οποίος τον τελευταίο καιρό ενωμένος, αγωνίζεται τον υπέρ όλων αγώνα.

ΖΗΤΑΜΕ την άμεση ανάκληση της Απόφασης του Υπουργείου Παιδείας και του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ότι δεν θα σταματήσουμε να παλεύουμε εναντίον της εγκατάλειψης του νησιού μας, μέχρι να ακουστούν τα δίκαια αιτήματά μας που για όλους είναι θέμα **ΕΘΝΙΚΟ**.

ΟΙ ΛΕΣΒΙΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
 ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ, ΑΓΙΑΣΟΥ, ΑΓΡΑΣ, ΑΝΕΜΩΤΙΑΣ, ΑΝΤΙΣΣΑΣ, ΒΑΣΣΙΛΙΚΩΝ,
 ΒΑΤΟΥΣΑΣ, ΒΡΙΣΑΣ, ΓΕΡΑΣ, ΕΡΕΣΣΟΥ, ΚΑΛΛΟΝΗΣ,
 ΚΑΠΗΣ, ΚΛΕΙΟΥ, ΛΑΦΙΩΝΑΣ, ΛΕΠΕΤΥΜΝΟΥ, ΛΟΥΤΡΩΝ, ΛΕΣΒΙΑΚΗ
 ΠΑΡΟΙΚΙΑ, ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ, ΜΕΣΟΤΟΠΟΥ, ΜΗΘΥΜΝΑΣ, ΜΟΡΙΑΣ, ΠΑΡΑΚΟΙΛΩΝ,
 ΠΕΤΡΑΣ, ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ, ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ, ΠΛΑΓΙΑΣ-ΤΡΙΓΩΝΑ,
 ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ, ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ, ΠΤΕΡΟΥΝΤΑΣ, ΣΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, ΣΚΑΜΙΑΣ,
 ΣΤΥΨΗΣ, ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ, ΥΨΗΛΟΜΕΤΩΠΟΥ, ΦΙΛΙΑΣ, ΧΥΔΗΡΩΝ, ΛΙΣΒΟΡΙΟΥ,
 ΙΠΠΕΙΟΥ, ΣΚΟΥΝΤΑΣ, ΕΝΩΣΗ ΛΗΜΝΙΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ ΛΗΜΝΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας εύχεται ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ σ' όλους τους Βρισαγώτες.

Ο πολιτισμός μας στο σφυρί

Σήμερα, που το ορμητικό ρεύμα του τεχνικού πολιτισμού έχει παρασύρει τα πάντα και έχει σαρώσει τις αξίες και τα ιδανικά του λαού μας, υπάρχουν – ευτυχώς ακόμα – μερικά πράγματα-σύμβολα που τολμούν να αντιστέκονται και να ορθώνουν το ανάστημά τους σε καιρούς δύσκολους και χαλεπούς για τον πολιτισμό μας. Αντικείμενα που κλείνουν μέσα τους την εθνική μας συνείδηση και συνθέτουν την πολιτιστική μας κληρονομιά.

‘Αψυχα πράγματα που συμπορεύτηκαν με την ιστορία του λαού μας κι απέκτησαν κι αυτά ψυχή. Υλικά της αγροτικής και οικιακής ζωής των ανθρώπων του χωριού μας που συμβάδισαν με τους πόθους τους, τις χαρές τους, τις λύπες τους, τους καημούς της ζωής.

Σεντούκια, εικόνες, υφαντά, κεντίδια, λάμπες και τόσα άλλα μικρά και μεγάλα αγκαλιασμένα με τους βιοπαλαιστές της ζωής πάλεψαν και νίκησαν τη ζωή. Και σήμερα βγαίνουν απ’ την αφάνειά τους, ξεσκονίζονται όχι για να τοποθετηθούν εκεί που αρμόζει και που πραγματικά είναι η θέση τους, αλλά – άκουσον, άκουσον – για να πουληθούν «αντί πινάκιου φακής» ή για να σίμαστε πιο σημερινούς αντί μιας... πλαστικής λεκάνης ή ενός φτηνού κιλιμιού.

Το γεγονός έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις στο χωριό μας, ειδικά τα τελευταία χρόνια, και προκαλεί την ανησυχία μας αυτή η φτηνή και ψυχρά εμπορική αγοραπωλησία. Συγχωριανές μας νοικοκυρές ξεπουλούν με ελαφρά την καρδιά και χωρίς ένδοιασμούς και δισταγμούς όποτι θυμίζει την παλιά, ωραία και αγνή εποχή του χωριού μας. Ξεπουλούν όποτι κληρονόμησαν απ’ τους δικούς τους χωρίς συνείδηση.

Ρωτάμε: δεν γνωρίζουν την αξία τους

ή μήπως την υποτιμούν έναντι των συγχρονών πλαστικών ειδών ευρείας κατανάλωσης. Πληροφορούμε λοιπόν όλους τους συγχωριανούς μας και χτυπούμε το κουδούνι του κινδύνου ότι τα πράγματα αυτά μοσχοπωλούνται σε ξένους αντί γενναίας τιμής και φυσικά οι «κύριοι» που τα αγοράζουν απ’ το χωριό κερδίζουν πολύ περισσότερα απ’ την τιμή μιας... πλαστικής λεκάνης.

Ο Σύλλογός μας δεν μπορεί να κλείσει τα μάτια του σ’ αυτό το τόσο θλιβερό και ανησυχητικό γεγονός. Μέσα απ’ τις στήλες λοιπόν του περιοδικού μας κάνουμε έκκληση σε όλους τους συγχωριανούς μας και πιο πολύ στις γυναίκες να μην πουλούν τίποτα απ’ τα είδη αυτά, οποιαδήποτε κι αν είναι η τιμή που τους προσφέρουν. Αυτά τα αντικείμενα είναι υπεράνω τιμής· γιατί φέρνουν απάνω τους βαριά τη σφραγίδα της εθνικής μας ταυτότητας. Δεν πρέπει λοιπόν να παρασύρονται απ’ τη «δήθεν» υψηλή τιμή. Οι επιτήδειοι στην αγορά θα το πουλήσουν δεκαπλάσια. Τους λέμε ακόμα ότι, εάν επιθυμούν να τα πουλήσουν ο σύλλογός μας προτίθεται να τα αγοράσει, για να τα εκθέσει στη συνέχεια στο λαογραφικό μουσείο που σκεπτεται να ιδρύσει στο χωριό.

Δεν υπάρχει λοιπόν ούτε βία ούτε ανάγκη να βγάλουμε τον πολιτισμό μας στο σφυρί. Ας τα φυλάμε σαν κόρη οφθαλμού για να τα δείχνουμε αύριο με υπερηφάνια και συγκίνηση στα παιδιά μας που δεν θα γνωρίζουν τίποτα απ’ αυτά. Για να μην κατηγορηθούμε αργότερα απ’ αυτά ως αρνητές της ιστορίας μας και ως προδότες του λαϊκού μας πολιτισμού.

Α. ΣΓΟΥΤΣΟΣ

Επιστολή Νεολαίας

Όμορφα περάσαμε την βραδιά της 29ης Μάρτη στο κέντρο «Εκτός Σχεδίου» με συντροφιά την ΡΕΝΑ ΚΟΥΜΙΩΤΗ, ΠΕΤΡΟ ΜΗΛΑ και άλλους καλλιτέχνες στον χορό του Συλλόγου μας. Παρά την ιδιαιτερότητα της βραδιάς, (Τούρκοι, Σισιμίκ, επιστράτευση κλπ.), αλλά, «ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ» ω Τούρκοι, εδώ είμαστε μεις. Γλεντήσαμε Βρισαγώτικα. Παρέα με συγχωριανούς κάθε ηλικίας, αλλά προ παντός με νεανική συντροφιά. Βρεθήκαμε σ' ένα Βρισαγώτικο γλέντι. Γιατί οι Βρισαγώτες ξέρουν να γλεντούν και εί-

χωριανών σε τάξεις, σε κόμματα και παρατάξεις με όλα τα συνεπακόλουθα.

Βρισκόμαστε και μεις, και εδώ και το καλοκαίρι στο χωριό, κοντά στους μεγαλύτερούς μας και πολλές φορές ακούμε να μιλούν για τον Σύλλογο. Ανάλογα με το ποιος είναι πρόεδρος, και μέλη του προεδρείου, αν είναι αρεστά σαν άτομα, ποια πολιτική τοποθέτηση έχουν, ακούγεται από μια μερίδα συγχωριανών. Τι άλλο; «ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΑΝ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ». Μα για όνομα του Θεού «ω Ανδρες Βρισαγώτες». Τι είναι ο Σύλλογος;

ναι η αρχή για πιο μεγαλη συμμετοχή της νεολαίας της Βρισάς κοντά στον Σύλλογο.

Γλεντήσαμε και χορέψαμε με την καρδιά μας. Κρίμα σ' αυτούς που δεν ήρθαν. Ρωτάμε όμως; Είχαν κάποιον ή κάποιους λόγους που δεν ήρθαν ή μήπως πίσω απ' αυτήν την αποχή κρίβεται τίποτα άλλο;

Εμείς οι νεώτεροι δεν ζήσαμε - ευτυχώς - παλιές κακές όπως λεν οι πατεράδες μας, Βρισαγώτικες εποχές. Δεν ζήσαμε τις κομματικές διαμάχες των συγχωριανών μας που δυστυχώς μόνο δεινά έφεραν στο χωριό, ξεχώρισμα των συγ-

κομματική οργάνωση. Ποιοι είναι αυτοί που τους βολεύει να τα βάζουν με το Σύλλογο; Τί κρύβεται πίσω απ' αυτό; Θέλουμε να πιστεύουμε τίποτα. Έτσι κουβέντα να γίνεται. Όμως εμείς αρχίσαμε να ψάχνουμε. Ποιός ή ποιοι και γιατί μια όμορφη, ομολογουμένως προσπάθεια, αρκετών χρόνων προσπαθούν να την ξεκάνουν; Εμείς οι νεολαίοι της Βρισαγώτικης κοινωνίας καλούμε όλους τους Βρισαγώτες για ένα καινούργιο ξεκίνημα κοντά στον Σύλλογο που μας φέρνει κοντά τον έναν στον άλλον, προπαντός σ' αυτήν την αφιλόξενη Αθήνα.

Νεολαίοι του χωριού μας

Τα μενεξεδάκια της Φρόσως

Διηγήματα

Του κ. ΠΕΛΙΣ ΑΒΕΤ

(Δελτίον: Μητροπολ. Μηθύμνης έτος Γ' Ιαν-Απρ. Αρ. 1-4)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ του Κ. ΤΣΕΛΕΚΑ

Ανάμεσα στην πνευματική εργασία του Προδρόμου Αναγνώστου (πεθερού μου, iερέας) πνευματικού ανθρώπου του νησιού μας με το ψευδώνυμο (ΠΕΛΙΣ-ΑΒΕΤ) γιατί σαν iερέας δημοσιογραφούσε στις εφημερίδες της εποχής «ξεχωρίζει το διήγημα «τα μενεξεδάκια της Φρόσως» για το οποίο προλογίζει μ' ένα πρόλογο ο οποίος είναι επίκαιρος νομίω με τη καταστροφή των φετεινού χειμώνα.

Το παρόν διήγημα εγράφη προ εικοσιπενταετίας. Κατά δε την 27ην Οκτωβρίου 1919 εδόθη προς απαγγελίαν, εις την εν Μανδαμάδω δοθείσαν υπό του Συλλόγου των Κων και Δων εσορτήν, κατά την οποίαν ο μεν πρόλογος απηγγέλθη υπό της τότε προέδρου του Συλλόγου κ. Ρόζας Εμμ. Μουζορέλλη, το δε διήγημα υπό της Δίδος Αντιγόνης Π. Κομίλη. Επειδή δε το διήγημα τούτο έχει ως θέμα μίαν εκ των μεγαλυτέρων καταστροφών της νήσου μας δεν αντίκειται δε ποσώς και προς το πρόγραμμα του «Δελτίου» δημοσιεύομεν αυτό σήμερον, βέβαιοι όντες, ότι οι αγαπητοί μας αναγνώσται, ευχαρίστως θα εντρυφήσουν εις τας ωραίας και συγκινητικάς αυτοδιηγήσεις.

Σ.Δ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τρεις πολύ μεγάλες καταστροφές έπαθε το νησί μας τον περασμένο αιώνα. Μίαν από την πανώλην στα 1836 κατά την οποίαν πεθάνανε 25 χιλιάδες άνθρωποι. Άλλην αιτό το μεγάλο σεισμό που έγινε την 23η Φεβρουαρίου 1867 και μί-

αν ακόμη κατά την 12η Ιανουαρίου του 1950 κατά την οποίαν, ύστερα από το απότομο ψύχος που έγινε την ημέρα εκείνη ξεραθήκανε όλα τα δέντρα και τα φυτά του νησιού μας. Αυτή η τελευταία καταστροφή ήτανε η μεγαλύτερη από τις άλλες, και αυτήν θα προσπαθήσουμε να περιγράψουμε με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συντομία.*

– Οι τελευταίοι μήνες του 1849 ήταν πολύ, ας τους πούμε έτσι, καλοκαιρινοί: 'Ηλιος ζεστός σαν του Ιουνίου, βροχές αδιάκοπες, αεράκι δροσερό καί κατάληλο για κάθε βλάστηση, δώσανε στη γη τόση ζωή, που νόμιζε κανείς, ότι ξαναήρθε και πάλι η άνοιξη. Οι αμυγδαλιές στολίστηκαν με τα άσπρα τους λουλούδια από τα τέλη Νοεμβρίου. Εις τα κλήματα φουσκώσανε, όπως λέμε τα μάτια. Και οι ελιές και τα άλλα δέντρα πήρανε μέσα τους τόσο χυμό, που πηγαίνανε να σπάσουνε από την τόση εξαιρετική ορμή, ας το πούμε έτσι, με την οποίαν ποτισθήκανε από τον έκτακτο καλοκαιρινό καιρό. Έφθασε η δεκάτη πρώτη του Γενάρη. Προς το βράδυ άρχισε να κάνει ο καιρός μεταβολή και το ψύχος έγινε λίγο δριμύτερο. Ξημέρωσε η δωδεκάτη. Το πρωί, όταν ο ήλιος βγήκε, ήτανε τόσο κόκκινος κι θαμπός, που νόμιζε κανείς, ότι έβλεπε μια σφαίρα γεμάτη αίμα. Αμέσως ο ουρανός άρχισε να μαυρίζει. Σύννεφα πελώρια και μουντά, τα οποία σκουντούσε δυνατά ο αέρας, κρύψανε τον ήλιο, και σκορπίσανε πάνω σε όλο το νησί μαύρο και σιωπηλό σκοτάδι, όμοιο με κείνο που λες και προξενεί, μια ακαθόριστη φρίκη στους ανθρώπους. Η ατμόσφαιρα βαρειά

και καταθληπτική. Και το ψύχος ολοένα επλήθαινε. Οι άνθρωποι, χωρίς να ξαρίουν κι αυτοί γιατί, αρχίσανε να γυρίζουν από τα χωράφια σαν τρομοκρατημένοι από κάποιο απερίγραπτο φόβο που ήτανε ζωγραφισμένος στο πρόσωπό του. Μα και κάτι άλλο, αληθινά έκτακτο και που για πρώτη φορά το βλέπανε οι χωρικοί, έκανε τις καρδιές τους να αισθανθούν μια δειλία και να τρομάζουν ακόμα περισσότερο. Στις δέκα πριν από το μεσημέρι όλα τα ζώα που ήτανε μέσα στα χωράφια δηλ. βιδια, κατσίκες, μουλάρια, κλπ. να φεύγουνε και με φωνές γοερές και λυπητερές να έρχονται στα χωριά, να στέκονται μπροστά στις πόρτες των οπιτιών και να ζητούνε άσυλο για να προφύλαχθούνε. Εις το μεταξύ αυτό το ψύχος εξακολουθούσε να πληθαίνει. Το φως της ημέρας έγινε σαν ένα αιώνιο μούχρωμα. Το μεσημέρι σε όλες τις ακρογιαλιές του νησιού, άρχισε η θάλασσα, όπως λέμε, να «βράζει» και να βγάζει ένα είδος ατμού. Πουλί πετάμενο δε φαινότανε στον αγέρα. Τα περισσότερα από αυτά ήτανε ήδη νεκρά, παγωμένα!

Οι ώρες περνούσαν με αγωνία που προξενούσε θανάσιμη οδύνη στους ανθρώπους, οι οποίοι αρχίσανε να προαισθάνονται κάποια μεγάλη συμφορά. Έφθασε η δεύτερη ώρα μετά το μεσημέρι. Άμεσως το θερμόμετρο άρχισε να δείχνει 13-15 βαθμούς κάτω από το μηδενικό. Την ίδια στιγμή το έδαφος της γης, και κυρίως όπου ήταν σπαρμένα, άρχισε σαν τα ωθούσε κάποια απόρατη δύναμη, ν' αναποδογυρίζεται και να πετά έξω τους καρπούς ώστε να φαίνονται οι ρίζες τους. Κρότοι ελαφροί, ελαφροί, μα απαισιοί κρότοι που δεν μηνούσανε κανένα καλό, με ενα «πατ», «πατ» ακουσθήκανε τότε μέσα σε όλα τα χωράφια και... αυτό ήτανε όλο: Η μεγάλη, η ολεθρία, η τρομακτική καταστροφή ήτανε τελειωμένη. Το απαίσιο εκείνο πατ που ακουγότανε σαν ούρλιασμα ξωτικού στοιχειού, ήτανε το σχίσιμου του φλοιού των δέντρων, ο οποίος δε μπόρεσε ν' αντέξει από το

πολύ χυμό που συνάχτηκε μέσα κατά τους τελευταίους καλοκαιρινούς, όπως είπαμε μήνες, και όταν ήρθε σε επαφή με το ασυνήθιστο για τα μέρη μας και τα δέντρα μας ψύχος, σχίσθηκε και προξένησε τη μεγάλη συμφορά. Και τα αποτελέσματα ήτανε πράγματι τρομακτικά. Όλα τα δέντρα του νησιού ξεριζωθήκανε. Όλα τα λουλούδια, όλα τα χόρτα και κάθε βλάστηση βρέθηκε μαραμένη. Όλα τα λιόδεντρα το στολίδι του νησιού μας η ευτυχία του τόπου μας, από τα οποία παίρνουμε το πολύτιμο εισόδημά μας, το λάδι, ήτανε ξερά, πεθαμένα. Τα περισσότερα ζώα ψόφησαν. Άνθρωποι βρέθηκανε στις εξοχές πεθαμένοι από το ψύχος!

Μια πνοή θανάτου λες και πέρασε απ' άκρη σ' άκρη όλη την όμορφή μας Λέσβο. Και οι άνθρωποι; οι κάτοικοι του νησιού; Α! η δυστυχισμένοι! Τους έφαγε η κακομοιριά, τους θέρισε η πείνα, τους έδειρε η φτώχεια! Μήνες και μήνες περάσανε χωρίς να έχουνε δουλειά να εργαστούνε. Κάνανε συμβούλια οι προστοί στα χωριά κι αποφασίσανε να μην κάνουνε επί ένα χρόνο χαρές και πανηγύρια, να μην στέλνουνε δώρα οι αρράβωνιασμένοι στις αρραβωνιαστικές τους, να μη βάζουνε τις γιορτές ρούχα καλά!. Άνθρωποι πλούσιοι βρεθήκανε την άλλη μέρα πάμπτωχοι. Κυράδες ξακουσμένες αναγκαστήκανε να γίνουν δουλεύτρες. Κορίτσια που δεν τα είχε δει ο ήλιος, ήρτανε σε κατάσταση να γίνουν παρακόρες! Και όταν μια μέρα, ύστερα από ολίγους μήνες, είδανε πως δε θα μπορέσουνε, όπως λέμε, «να τα βγάλουν πέρα» πήρανε των ομματιών τους και φύγανε να πάνε μακριά, αλλού στα ξένα να ζήσουν. Από την πρωτεύουσα φύγανε για την Αίγυπτο και την Πόλη. Οι Μεσοτονίτες και οι Βατουσιανοί για τη Σμύρνη. Από τα χωριά της Μηθύμνης, καθώς και οι κάτοικοι του Ψηλομέτωπου, της Στύψης, Μανταμάδου, Κάπης, Κλειούς, Σκαμιάς κλπ. τραβήξανε για την Ανατολή

όπου κτίσανε ολόκληρα χωριά και συνοικισμούς. Κι έτσι η δυστυχία του κόσμου, ενωμένη με την καταστραμένη χλωρίδα της γης, έδειχνε το νησί μας, στα μάτια

του ανθρώπου, σαν ένα μεγάλο και απέραντο μνήμα που είχε επάνω του για επιγράμμα τους στίχους εκείνους του ποιητού:

«Τα ρόδα, τα άνθη, τα φύλλα στη γη
ωχρά τα σκεπάζει φθορά και σιγή
Παντού ερημιά, παντού σιωπή
η φύσις κοιμάται ωχρά σκυθρωπή...»

Τις πληροφορίες της καταστροφής ήκουσα από τον πατέρα μου, ο οποίος ήταν αυτόπτης μάρτυς και παραμικρότερων λεπτομερειών.

Σκευεγ μει Κρισεις

ΜΟΛΥΣΜΕΝΟ ΚΑΡΦΙ

(Σάλπιγξ, Σάββατον 29 Μαρτίου 1914 αρ. φυλ. 858)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ του Κ. ΤΣΕΛΕΚΑ

Οταν συνταξιοδοτήθηκα επίσκεπτόμουνα τακτικά την Γενάδειο Βιβλιοθήκη και από τις Λεσβιακές εφημερίδες (Σάλπιγγα - Ταχυδρόμο) μάζευα υλικό πνευματικό για τα Αιολικά Γράμματα. Με εντυπωσίαζαν ιδιαίτερα τα άρθρα του Βρυσαγώτη (ΠΑΝΑΓΑΡΑ) και απεράσια να τα συγκεντρώσω. Έτσι ύστερα από δύο χρόνια εργασίας κατόρθωσα να συγκεντρώσω όλο το πνευματικό του έργο. Τώρα με την πρόσφατη πόλεμική κρίση με τους Τούρκους νομίζω πως είναι επίκαιρο «Το μολυσμένο καρφί» το οποίο δημοσίευσε στις 29-3-1914 στη Σάλπιγγα.

Οχι
Κάθε μέρα σχεδόν βλέπουμε όλοι μας μαστόρους να καρφώνουν καρφιά, ποτέ όμως, εγώ τουλάχιστον δεν είδα κανένα καρφί να πήγε στη θέση του με μια σφυριά: πρέπει το σφυρί ν' ανεβοκατεβεί πολλές φορές και με δύναμη για να χωθεί το κεφάλι του καρφιού μέσα στο ξύλο.

Ο βαλκανοτουρκικός πόλεμος ήτο μια αρκετά μεγάλη σφυριά που κατέβηκε ε-

πάνω στο χοντρό κεφάλι των φίλων μας αγάδων, σφυριά όμως, η οποία, αν και ήτο αρκετά δυνατή, δεν κατόρθωσε να φέρει το αποτέλεσμα κείνο, που περιμέναμε όλοι μας, να χαθεί δηλ. αυτό το κεφάλι εκεί που έπρεπε να χαθεί.

Εκ πείρας δε γνωρίζομεν όλοι μας τι ενοχλήσεις και τι προστριβές, ποίου είδους προστριβές προξενεί ένα καρφί που δεν είναι καλά χωμένο μέσα στο ξύλο, αλλά ξεπερισσεύει, είτε σε ιανίδι πατώματος, είτε σε κανένα έπιπλο· ξεσχίζει παντελόνια, παλτά, σακάκια, καμμιά φορά δε τρυπά κρέατα και προξενεί τραύματα που μπορεί να φέρουν τον θάνατο, όταν αυτό το καρφί τύχει να είναι μολυσμένο. Τέτοιο μολυσμένο κεφάλι καρφιού είναι και των Τούρκων το κεφάλι, το οποίον εν όσω δεν προσπαθούμεν όλοι μας με μια δύο ακόμη καλές και δυνατές σφυριές να το χώσωμεν εκεί που πρέπει, είναι (δυνατό) κίνδυνος να προξενήσει τραύματα θανατηφόρα εις όλο μας το έθνος. Ποιός θα βρεθεί να μη συμφωνήσει μαζί μου;

ΒΡΗΣΑΓΩΤΗΣ

Φάσκουμε κι αντιφάσκουμε

Αντιφάσκει κανείς όταν τη μια στιγμή λέει αυτό και την άλλη κάτι εντελώς αντίθετο απ' το πρώτο. Ακόμη όμως περισσότερο αντιφάσκει όταν έρθει η στιγμή της πράξης κι η πράξη του αυτή είναι εντελώς αντίθετη απ' τα λεγόμενα και τις διακυρήξεις του. 'Ετσι κάπως κι ίσως και πιο παράλογα αντιφάσκει ο κόσμος στον οποίο ζούμε και για τον οποίο – είτε περισσότερο είτε λιγότερο – είμαστε όλοι μας υπεύθυνοι. Ας δούμε λοιπόν κάποια δείγματα αντιφατικότητας.

Δεχόμαστε ότι με το διάλογο λύνονται τα προβλήματα. 'Όταν όμως φτάσει η στιγμή της λύσης τους χρησιμοποιούμε το μονόδογο.

Μιλάμε για συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων που μας αφορούν ώσπου ν' ανακαλύψουμε ότι κάποιοι αποφάσισαν πριν από εμάς για εμάς.

Διακυρίσουμε γεμάτοι περηφάνεια ότι όλοι μας είμαστε ελεύθεροι να βρούμε το δίκιο μας ώσπου βλέπουμε ότι κάποιοι είναι περισσότερο ελεύθεροι γιατί είναι περισσότερο εύποροι.

Παραδεχόμαστε ότι οποιαδήποτε θυσία επιβάλλεται στο όνομα της υγείας. 'Όμως χωρίζουμε την υγεία σε υγεία αγραμμάτων και υγεία μορφωμένων καθώς π.χ. απαγορεύουμε τη διαφήμιση τσιγάρων στην τηλεόραση όμως την επιτρέπουμε στον τύπο. Σα ν' χει λιγότερη ανάγκη από υγεία αυτός που διαβάζει εφημερίδες από αυτόν που ίσως δεν έμαθε γράμματα στη ζωή του...

Αναλαμβάνει το κράτος μια αντικαπνιστική εκστρατεία ενώ συγχρόνως ευνοεί τις καπνοβιομηχανίες. Κι αυτές με τη σειρά τους αν κάπου χάσουν την πελατεία τους στρέφονται στις χώρες του Τρίτου Κόσμου όπου λόγω έλλειψης ενημέρωσης, οι άνθρωποι δεν έχουν συνειδητοποιήσει τους κινδύνους του καπνίσματος. Θαρρείς και η ζωή έχει μι-

κρότερη αξία σε μια χώρα απ' ότι σε μια άλλη.

Λέει η πολιτεία ότι δεν πρέπει ν' αγοράζουμε εισαγόμενα ενώ συγχρόνως κατακλύζει την αγορά με είδη ξενικής προέλευσης. Κι η τηλεόραση - πάντα μαχητική! - απ' τη μια μας καλεί να επιμένουμε ελληνικά ενώ απ' την άλλη μας προτρέπει να ψωνίζουμε ευρωπαϊκά.

Αλλά οι παραλογισμοί του κόσμου μας προχωρούν και σ' άλλους, πιο επικίνδυνους τομείς. Για παράδειγμα σε παγκόσμιο επίπεδου δαπανούμε 20.000 δολλάρια το χρόνο για κάθε στρατιώτη ενώ για κάθε παιδί σχολικής ηλικίας μόνο 380. Για την υγεία 100.000 ατόμων διαθέτουμε 85 γιατρούς. Για την άμυνά τους όμως 556 στρατιώτες.

Προτιμάμε να χρησιμοποιούμε 800 δισ. δολλάρια το χρόνο για πολεμικές δαπάνες ενώ το 20% και μόνο αυτών των χρημάτων θα 'λυνε το πρόβλημα της πείνας στον πλανήτη μας ως το 2000.

Διαθέτουμε 1 δισεκατομμύριο διακόσια εκατομμύρια δολλάρια για ένα διαστημόπλοιο (το γνωστό Τσάλλεντζερ που συνετρίβη το '86) αντί να δημιουργήσουμε με τα ίδια χρήματα 71.000 θέσεις εργασίας στην εκπαίδευση.

Ο κόσμος μας, εκπροσωπούμενος από δύο υπερδυνάμεις κινητοποιείται για μια πυρηνική καταστροφή ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί και να την αποτρέψει. Όλοι δηλώνουν πως επιθυμούν την καταστροφή των πυρηνικών όπλων κι όλοι αγωνιζόμαστε τόσο πολύ να βρούμε τρόπο ν' αφανίσουμε τον κόσμο σε λίγα δευτερόλεπτα ενώ μπορούμε να το κάνουμε σε λίγα λεπτά. 'Ολοι κοπτόμαστε για την ειρήνη όμως σε καιά ουσιαστική ενέργεια δεν προχωράμε.

Η δασκάλα που έκανε απεργία πείνας έξω από μια βάση πυρηνικών πυραύλων στην Αγγλία, λίγο πριν μίλαγε στους μα-

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ για το Γιάννη Βογιατζή

Είναι θλιβερό όσο και δύσκολο το προνόμιο να νεκρολογείς έναν συνάνθρωπό σου και προπαντός όταν αυτός φεύγει πάνω στην άνοιξη της ζωής του.

Τι να πεις και τι να γράψεις για ένα παιδί που το βλέπεις μπροστά σου άψυχο και αμίλητο με τη γαμπριάτικη στολή,

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗΝ KOINOTHTA

Ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο της Κοινότητας Βρίσας ευχαριστεί θερμά τους υιούς Αποστόλου Κουνή για την προσφορά των 100.000 εις μνήμη του πατέρα τους.

Τα λεπτά κατά την επιθυμία τους θα διατεθούν για τη φωταγώγηση της κεντρικής αγοράς.

Ο πρόεδρος Δ. Σιγεώργης

Θητές της για την ειρήνη. Τώρα την παίρνουν σηκωτή οι αστυνομικοί γιατί, λέσι, διαταράσσει την ειρήνη και την τάξη. Καιρός λοιπόν να γυρίσει στο σχολείο της και να δηλώσει στα παιδιά της πως ο αγώνας για την ειρήνη είναι αντιειρηνικός και για την ειρήνη μόνο να μιλάμε επιτρέπεται. Ν' αγωνιζόμαστε γι' αυτή απαγορεύεται ρητώς.

Δίκιο εν τέλει είχαν εκείνοι οι δυο πολιτικοί που όταν τελευταία ρωτήθηκαν αν οι δυο υπερδυνάμεις θα επιβιώσουν ύστερα από έναν πυρηνικό πόλεμο έδωσαν, χωρίς καθόλου ν' αντιφάσκουν μεταξύ τους, την ίδια απάντηση. Ο πρώτος απάντησε «ναι» και έφερε ως παράδειγμα την Ιαπωνία που επέζησε παρά τις δύο ατομικές βόμβες του '45. Ο άλλος απάντησε επίσης «ναι» βασισμένος, λέσι, στο αμυντικό σύστημα της χώρας του.

Γλυτώνει όποιος έχει ένα φτιάρι για να σκάψει κάποιο όρυγμα και να προφυλαχτεί. Εκεί φαίνεται ότι πρέπει να καταλήξουμε.

ΕΦΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ίδιος ο Χριστός; Βουβά και συ σπαράζεις δίπλα στους χαροκαμένους γονιούς που τα δάκρυά τους σμίγουν με τα λόγια και γίνονται σπαρακτική κραυγή.

Ο θάνατος σ' έσπησε καρτέρι στα 20 σου χρόνια, αξέχαστέ μας Γιάννη. Και συ πήγες κοντά του, ύστερα από επώδυνη και καταραμένη αρρώστια. Κι η ανοιξάτικη φύση έστρωσε χαλί για να σε υποδεχθεί. Κι όλα έξω ήταν όμορφα. Και μόνος εσύ, 'Ανοιξη στην άνοιξη της φύσης, περνούσες σιωπηλά κι υπερήφανα μέσα στο ανοιξάτικο τοπίο και διέλυες την ομορφιά του.

Πάλεψες σκληρά μα δε νίκησες. Αντιστάθηκες μα υποχώρησες. Οι πονεμένοι γονείς σου έκαναν τα πάντα για να σε σώσουν μα δεν τα κατάφεραν.

Κι ένα πρωινό μας έσβησες σαν το κεράκι στο πρώτο φύσημα του αγέρα. Πέταξες μακριά μας σαν αγγελούδι στους ουρανούς.

Η ζωή σου ήταν τόσο σύντομη και μικρή που δεν σ' άφησε να γευτείς τις χαρές και τις απολαύσεις της. Ο χάροντας σε ζήλεψε· ζήλεψε την ομορφιά σου, την νιότη σου, το παράστημά σου. Και σ' έκλεψε έτσι σιωπηλά, ύπουλα.

Τώρα απ' τους ουρανούς εκεί ψηλά να χύνεις βάλσαμο παρηγοριάς στις πονεμένες ψυχές των γονιών σου και όλων αυτών που σ' έζησαν και σ' αγάπησαν.

Που αγάπησαν το χαμόγελό σου, την καλωσύνη σου, τη δίψα σου για ζωή.

Εμείς όλοι από δω κάτω σε παρακαλούμε να μην πιεις το νερό της λήθης και μας ξεχάσεις.

Εμείς θα σε θυμόμαστε πάντα αξέχαστε και αγαπημένες μας Γιαννάκη.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει.

Αιωνία σου η μνήμη.

Το Δ.Σ.